

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση C-456/11

**Gothaer Allgemeine Versicherung AG κ.λπ.
κατά
Samskip GmbH**

(αίτηση του Landgericht Bremen για την έκδοση προδικαστικής απόφασης)

«Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις — Κανονισμός (ΕΚ) 44/2001 — Άρθρα 32 και 33 — Αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων — Έννοια της “αποφάσεως” — Αποτελέσματα μιας δικαστικής απόφασης επί της διεθνούς δικαιοδοσίας — Ρήτρα περί απονομής δικαιοδοσίας»

Περίληψη — Απόφαση του Δικαστηρίου (τρίτο τμήμα) της 15ης Νοεμβρίου 2012

1. Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις — Διεθνής δικαιοδοσία και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις — Κανονισμός 44/2001 — Αναγνώριση και εκτέλεση των αποφάσεων — Έννοια της απόφασης — Απόφαση περί αναρμοδιότητας βάσει ρήτρας περί απονομής δικαιοδοσίας — Εμπίπτει

(Κανονισμός 44/2001 του Συμβουλίου, αιτιολογικές σκέψεις 2, 6, 16 και 17 και άρθρο 32)

2. Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις — Διεθνής δικαιοδοσία και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις — Κανονισμός 44/2001 — Αναγνώριση και εκτέλεση των αποφάσεων — Απόφαση περί αναρμοδιότητας βάσει ρήτρας απονομής δικαιοδοσίας — Αναγνώριση τόσο του διατακτικού όσο και του σκεπτικού της απόφασης

(Κανονισμός 44/2001 του Συμβουλίου, άρθρα 32 και 33)

1. Το άρθρο 32 του κανονισμού 44/2001 για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, έχει την έννοια ότι καταλαμβάνει και απόφαση με την οποία το δικαστήριο κράτους μέλους αποφαινεται ότι στερείται αρμοδιότητας, θεμελιώνοντας την κρίση του σε ρήτρα περί απονομής δικαιοδοσίας, ανεξάρτητα από τον χαρακτηρισμό μιας τέτοιας πράξεως βάσει του δικαίου άλλου κράτους μέλους.

Η ανάγκη τέτοιας ερμηνείας της έννοιας της απόφασης, η οποία πρέπει να είναι αυτοτελής, επιβεβαιώνεται, αφενός, από τους στόχους του κανονισμού 44/2001, όπως εξαγγέλλονται στις αιτιολογικές σκέψεις 2 και 6 του κανονισμού αυτού, οι οποίες αναφέρονται, αντιστοίχως, στην απλούστευση των διατυπώσεων για την αναγνώριση και εκτέλεση των αποφάσεων και στην ελεύθερη κυκλοφορία αυτών και, αφετέρου, από την αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των δικαστηρίων, η οποία, σύμφωνα με τις αιτιολογικές σκέψεις 16 και 17, διαπνέει το θεσπισθέν με τον κανονισμό 44/2001 σύστημα.

Θα θιγόταν η εν λόγω αμοιβαία εμπιστοσύνη αν δικαστήριο κράτους μέλους μπορούσε να αρνηθεί την αναγνώριση απόφασης με την οποία δικαστήριο άλλου κράτους μέλους αποφάνθηκε ότι στερείται αρμοδιότητας, θεμελιώνοντας την κρίση του σε ρήτρα περί απονομής δικαιοδοσίας. Η αποδοχή της

απόψεως ότι δικαστήριο κράτους μέλους δύναται να αρνείται την αναγνώριση μιας τέτοιας αποφάσεως θα προσέκρουε στο θεσπισθέν με τον κανονισμό 44/2001 σύστημα, καθόσον παρόμοια άρνηση θα ήταν δυνατόν να θίξει την αποτελεσματική λειτουργία των εξαγγελόμενων στο κεφάλαιο II του εν λόγω κανονισμού κανόνων οι οποίοι αφορούν την κατανομή της αρμοδιότητας μεταξύ των δικαστηρίων των κρατών μελών.

(βλ. σκέψεις 25-29, 32, διατακτ. 1)

2. Τα άρθρα 32 και 33 του κανονισμού 44/2001, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, έχουν την έννοια ότι το δικαστήριο ενόπιον του οποίου ζητείται η αναγνώριση αποφάσεως με την οποία το δικαστήριο άλλου κράτους μέλους αποφάνθηκε ότι στερείται αρμοδιότητας, θεμελιώνοντας την κρίση του σε ρήτρα περί απονομής δικαιοδοσίας, δεσμεύεται από την αφορώσα την εγκυρότητα της εν λόγω ρήτρας διαπίστωση, η οποία απαντά στο σκεπτικό τελεσίδικης δικαστικής αποφάσεως περί απαραδέκτου του ασκηθέντος μέσου παροχής ένδικης προστασίας.

Το να γίνεται δεκτό ότι το δικαστήριο κράτους μέλους αναγνώρισεως έχει τη δυνατότητα να κρίνει άκυρη τη ρήτρα περί απονομής δικαιοδοσίας την οποία το δικαστήριο του κράτους μέλους προελεύσεως αναγνώρισε ως έγκυρη θα προσέκρουε στην κατά το άρθρο 36 του κανονισμού 44/2001 απαγόρευση της αναθεωρήσεως της αποφάσεως επί της ουσίας, ιδίως υπό περιστάσεις υπό τις οποίες το τελευταίο αυτό δικαστήριο θα ήταν δυνατόν να κρίνει ότι είναι αρμόδιο ελλείψει της ανωτέρω ρήτρας. Πράγματι, στην περίπτωση αυτή, μια τέτοια διαπίστωση εκ μέρους του δικαστηρίου του κράτους μέλους αναγνώρισεως θα έθετε υπό αμφισβήτηση όχι μόνο την ενδιάμεση κρίση του δικαστηρίου του κράτους μέλους προελεύσεως ως προς την εγκυρότητα της ρήτρας περί απονομής δικαιοδοσίας αλλά και της αποφάσεως του εν λόγω δικαστηρίου με την οποία τούτο κρίνει εαυτό αναρμόδιο να επιληφθεί.

Περαιτέρω, η έννοια του δεδικασμένου κατά το δίκαιο της Ένωσης, η οποία ασκεί επιρροή ως προς τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων τα οποία παράγει η απόφαση αυτή, δεν εστιάζεται αποκλειστικώς στο διατακτικό της επίδικης δικαστικής αποφάσεως, αλλά επεκτείνεται και στο σκεπτικό της το οποίο αποτελεί το αναγκαίο υπόβαθρο του διατακτικού της και συνιστά ως εκ τούτου αναπόσπαστο μέρος αυτού.

(βλ. σκέψεις 38, 40, 43, διατακτ. 2)